«Атамекен» Қазақстан
Республикасы Ұлттық
Кәсіпкерлер палатасының
Басқарма төрағасы міндетін
атқарушының 2022 жылғы 5
желтоқсандағы № 222 бұйрығына
№ 10 қосымша

Кәсіптік стандарт: «Ақпараттық-коммуникациялық технологиялардағы жүйелік талдау»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:
2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:
1) біліктілік деңгейі – еңбек іс-қимылдарының күрделілігі, стандартты еместігі, жауапкершілігі мен дербестілігі өлшемдеріне қарай сараланатын қызметкердің даярлығы мен құзыретінің деңгейіне қойылатын талаптардың жиынтығы
2) кәсіби топ – жалпы интеграциялық негізі (ұқсас немесе жақын тағайындау, объектілер, технологиялар, оның ішінде еңбек құралдары) бар және оларды орындау үшін еңбек функцияларының және құзыреттерінің ұқсас жиынтығын талап ететін кәсіби кіші топтардың жиынтығы
3) кәсіби кіші топ – еңбек функцияларының және оларды орындау үшін қажетті құзыреттердің біртұтас жиынымен қалыптастырылған кәсіптер жиынтығы
3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады
1) СБШ – салалық біліктілік шеңбері
2) КС – кәсіптік стандарт
3) БА – басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы
4) АКТ – ақпараттық-коммуникациялық технологиялар
5) АТ – ақпараттық технологиялар
6) БҚ – бағдарламалық қамтамасыз ету
7) ДБ – деректер базасы
8) АЖ – ақпараттық жүйе

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Название профессионального стандарта: Ақпараттық-коммуникациялық технологиялардағы жүйелік талдау
5. Кәсіптік стандарттың коды: J62011003
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
J Ақпарат және байланыс
62 Компьютерлік бағдарламалау, консультациялық және басқа ілеспе көрсетілетін қызметтер
62.0 Компьютерлік бағдарламалау, консультациялық және басқа ілеспе көрсетілетін қызметтер
62.01 Компьютерлік бағдарламалау саласындағы қызмет
62.01.1 Бағдарламалық қамтамасыз етуді әзірлеу
7. Краткое описание профессионального стандарта: Жүйелерді бағалау және шешімдерді әзірлеу, АТ-стратегияларды, АЖ тұжырымдамаларын әзірлеу, бизнес- үдерістерге инновациялар енгізу, кәсіпорынның АТ-стратегиясы тұрғысынан оңтайлы АТ таңдау және енгізу кезінде кеңес беру және барынша көп пайдамен АЖ инвестицияларды пайдалану
8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
1) Жүйелік- талдаушы - 5 уровень ОРК
2) Жүйелік талдаушы - 6 уровень ОРК

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Жүйелік- талдаушы»:	
Топтың коды:	2511-1
Қызмет атауының коды:	2511-1-002
Кәсіптің атауы:	Жүйелік- талдаушы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5
подуровень квалификации по ОРК:	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Бағдарламалық қамтамасыз ету (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қызметкерлердің біліміне, машықтарына, дағдыларына және жеке құзыреттеріне қойылатын талаптарға сәйкес келетін еңбек функцияларын жүйелі және құрылымдық сипаттау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. АЖ даму тұжырымдамасын әзірлеу 2. 1) Жүйелік талдау бойынша жұмыс жоспарлау және оның орындалуын бақылау 3. АЖ бағалау және оны оңтайландыру бойынша шешімдер әзірлеу 4. Ұйымның бизнес-стратегиясын құру бойынша кеңес беру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: АЖ даму тұжырымдамасын әзірлеу	Дағды 1: -	Машықтар:	
		1. Ұйымда АТ-стратегиясын құру бойынша жұмыс жоспарлау 2. Ұйымда қолданыстағы АЖ талдау. 3. Ұйымның операциялық ортасын талдау 4. Ұйымның бизнес-үдерістерін талдау 5. Ұйымның АЖ нысаналы жай-күйін сипаттау. 6. АЖ нысаналы жай-күйінің қазіргі жағдайын ескере отырып, оны іске асырудың жолдарын анықтау. 7. Ұйымда АЖ даму тұжырымдамасын әзірлеу. 8. Ұйымның бизнес-үдерістерінің үлгісін құру. 9. Ұйымда АТ-стратегиясын әзірлеу. 10. Жасалған жұмыстың нәтижесі бойынша есептік құжаттама әзірлеу. 11. Ұйымда АТ-стратегиясының қолданылуын қолдау үдерісін ұйымдастыру	
		Білімдер:	
		1. Бизнес-талдаудың білім саласын және жүйелік талдау әдістерін. 2. АКТ-жобалардың құжаттамасын әзірлеу және ресімдеу стандарттарын. 3. Ұйымда АТ-стратегиясын әзірлеу қағидаларын. 4. Тәуекелдерді басқаруды. 5. Бизнес-үдерістерді жіктеуді. 6. АЖ үлгілік архитектурасын. 7. АЖ зерделеу, талдау және бағалау техникасын. 8. АЖ әзірлеуге, пайдалануға және қолдауға кететін шығыстарды бағалау әдістерін. 9. АЖ енгізу нәтижесінде сапалы және сандық өзгерістерді бағалау әдістерін 10. Үлгілеу және жоспарлау үшін БҚ. 11. Бизнес-үдерістерді үлгілеу ережелерін. 12. Экономика негіздерін, оның базалық ұғымдарын және көрсеткіштерін	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 2: 1) Жүйелік талдау бойынша жұмыс жоспарлау және оның орындалуын бақылау			

	Дағды 1: -	Машықтар:
		1. Бизнес-мақсаттарды және АКТ-жобаларға қойылатын бизнес-талаптарды анықтау. 2. АКТ бағыты/бағыттары бойынша жүйелікталдау жөнінде жұмыс жоспарлау және жоспарлар әзірлеу. 3. АКТ-жобалардың өзгерістерін басқару үдерістерін жоспарлау. 4. АКТ-жобалардың тәуекелдерін басқару. 5. АКТ-жобаларды іске асыру үшін коммуникациялық жоспар әзірлеу.
		Білімдер:
		1. БҚ өмірлік кезеңдерінің үлгілерін және әзірлеу әдістемесін. 2. БҚ әзірлеудің заманауы технологияларын. 3. Бизнес-талдаудың білім салалары мен жүйелікталдау әдістерін. 4. Тәуекелдерді басқару әдістерін және құралдарын. 5. Тәуекелдерді бағалау әдістерін. 6. Жобаның үдерістерін (жоспарлау, бағалау, бақылау, шешім қабылдау, тәуеелдерді басқару, кескіндеуді басқару, ақпаратты басқару).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: АЖ бағалау және оны оңтайландыру бойынша шешімдер әзірлеу	Дағды 1: -	Машықтар:
		1. АЖ оңтайландыру міндеттерін анықтау. 2. АЖ онтайландыру шекараларын анықтау. 3. Басқарылатын ауыспалы АЖ таңдау. 4. Басқарылатын ауыспалы АЖ шегін анықтау. 5. АЖ оңтайландырудың сандық критерийлерін таңдау. 6. АЖ математикалық үлгісін құру. 7. АЖ онтайландыру мақсаттарына қол жеткізу деңгейін бағалау және қажет болған жағдайда түзету енгізу. 8. АЖ оңтайландыру туралы шешімдер әзірлеу
		Білімдер:
		1. Оңтайландыру әдістерін (бір өлшемді іздеу әдістерін, тікелей іздеу әдістерін, бірінші тәртіп әдістерін, екінші тәртіп әдістерін, ауыспалы метрика әдістерін, айыппұл функцияларының әдістерін және т.б). 2. Іздеу әдістерін (детерминделген, кездейсоқ, (ықтималдық), құрамдастырылған). 3. Үзікті, бүтін сандық, сызықсыз, сызықтық бағдарламалау міндеттерін. 4. Дөңес және бүтін санды бағдарламалаудың міндеттерін. 5. Математикалық үлгілеуді.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 4: Ұйымның бизнес-стратегиясын құру бойынша кеңес беру	Дағды 1: -	Машықтар:
		1. Ұйымның бизнес-талаптарын құру үшін қажетті ақпарат жинау. 2. Ұйымның бизнес стратегиясының шешуші мәселелерін анықтау. 3. Ұйымның бизнес-үлгісіне АКТ енгізуді талдау және болжау. 4. Ұйымның бизнес-үлгісіне қосылған үдерістер бойынша ақпарат жинау. 5. Бизнес-үдерістер деңгейінде бизнес-үлгілерді түсіндіру

		Білімдер:	
		1. Бизнес жүргізудің негізгі қағидаларын. 2. Бизнес-талаптардың шешуші элемент- көздерін. 3. Ұйымның типтік бизнес-үлгілерін. 4. Ұйымның бизнес-үлгілерін құрылымдық талдаудың әдістерін. 5. Ұйымның бизнес-үлгілерін жоспарлау үдерістерін. 6. Ұйымның бәсекеге қабілеттілігін талдау және бағалау әдістерін. 7. Бизнес-талдаудың білім салаларын және жүйеліктaлдау әдістерін. 8. Стратегиялық менеджмент.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Ұйымдастыру қабілеті Бастама танытушылық Мұқияттылық Атқарушылық Ойлау орамдылығы Сынап талдау Нәтижеге бағдарлану Жасампаздық Жылдам үйрену Іскерлік қарым-қатынас дағдылары		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
		Бизнес-талдаушы	
10. Кәсіптің карточкасы «Жүйелік талдаушы»:			
Топтың коды:	2511-1		
Қызмет атауының коды:	2511-1-002		
Кәсіптің атауы:	Жүйелік талдаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	-		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қызметкерлердің біліміне, дағдыларына, дағдыларына және жеке құзыреттеріне қойылатын талаптарға сәйкес келетін еңбек функцияларын жүйелі және құрылымдық сипаттау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жүйелік талдау бойынша жұмыс жоспарлаужәне оның орындалуын бақылау 2. Ұйымды ақпараттандыру мәселелері жөнінде кеңес беру	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жүйелік талдау бойынша жұмыс жоспарлаужәне оның орындалуын бақылау	Дағды 1: -	Машықтар:
		1. Ұйымның АКТ-жобаларының жорамалдарын, шектеулерін және тәуелділік терінескере отырып жүйелік талдау бойынша жұмыс жоспарлау 2. Ұйымның АКТ-жобаларын басқару 3. Ұйымның АКТ-жобаларының тәуекелдерін басқару
		Білімдер:
		1. БҚ өмірлік кезеңдерінің үлгілерін және әзірлеу әдіснамасы. 2. Тәуекелдерді басқару әдістері. 3. Ұйымда жұмыс жоспарлаудың негізі қағидалары мен әдістерін. 4. Тәуекелдерді басқару әдістерін және құралдары. 5. Бизнес-талдаудың білім салаларын және жүйеліктaлдау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Ұйымды ақпараттандыру мәселелері жөнінде кеңес беру	Дағды 1: -	Машықтар:
		1. Ұйымда бизнес-үдерістерді талдау. 2. Ұйымның АЖ талдау. 3. Ұйымның операциялық ортасын талдау. 4. Ұйымның бизнес-үдерістерін жетілдіру бойынша шешімдер қабылдау
		Білімдер:
		1. Бизнес-үдерістерді құру қағидалары. 2. Ұйымды басқару қағидалары. 3. Бизнес-талдаудың білім салаларын және жүйеліктaлдау әдістері. 4. Стратегиялық менеджментті 5. АЖ өмірлік кезеңінің үдерістері. 6. АЖ өмірлік кезеңінің сатылары. 7. АЖ қойылатын талаптарды анықтаудың техникалық үдерістері. 8. Ұйымдастыру үдерістерін (ұйымдастыру ортасын басқару үдерісін, АЖ өмірлік кезеңінің үдерістерін басқару үдерісін, сапаны басқару үдерісін және т.б).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Бастамашылық Ұйымдастыру қабілеті Мұқияттылық жасампаздық Атқарушылық Ойлау орамдылығы Жоспарлау Шешім қабылдау білу Сынап талдау Нәтижеге бағдарлану кәсіби деңгейін арттыруға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
		Бизнес-талдаушы

		Команда жетекшісі

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

11. Мемлекеттік органның атауы:
12. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):
«Зерде» Ұлттық инфокоммуникация Холдингі» АҚ
13. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:
14. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -
15. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -
16. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: версия 2, 2022 г.
17. Болжалды қайта қарау күні: 05.12.2025 г.